

www.kety.pl

KĘCZANIN

NR 3 (410)

Marzec

2026

Nakład 4000 egz.

Gazeta bezpłatna

Nr indeksu 363928

ISSN 1425-6975

MARZEC DOMYKA INWESTYCJE

PODPISANIE UMÓW NA REMONTY DRÓG

BESKIDZKI FESTIWAL TAŃCA

WIECZÓR Z AMBROŻYM GRABOWSKIM

Pragnę złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia z okazji Świąt Wielkanocnych. Niech ten świąteczny czas upłynie w atmosferze harmonii i życzliwości, a nadchodząca wiosna obdarzy Państwa energią, dobrym zdrowiem oraz pomyślnością w realizacji wszelkich planów. Życzę Państwu również spokojnych, pełnych ciepła Świąt, spędzonych w gronie bliskich.

Burmistrz Gminy Kęty

Marcin Śliwa

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzymy Państwu spokoju, który pozwala złapać oddech i radości, która dodaje sił. Mamy nadzieję, że ten świąteczny czas przyniesie same dobre myśli i mnóstwo szczęśliwych chwil.

Wesołego Alleluja oraz samych pięknych, wiosennych dni!

Redakcja Kęczanina

Z okazji Świąt Wielkanocnych pragnę złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia zdrowia, spokoju oraz wszelkiej pomyślności. Niech ten wyjątkowy czas napelni Państwa nadzieją, radością i wiarą w lepsze jutro, a chwile spędzone w gronie najbliższych przyniosą wytchnienie i harmonię, a serdeczna atmosfera Świąt pozostała z Państwem na długo.

Wesołego Alleluja!

Wioletta Pincowska - Zaręba
Przewodnicząca Rady Miejskiej wraz z Radnymi

Wesołych Świąt Wielkanocnych,
spokoju ducha,
wiary w Boga i w ludzi.
Umiejętności dostrzegania
piękna tego świata
i oczywiście wiary w siebie
i swoje możliwości.
Niech na Święta Wielkiej Nocy
zmartwychwstaną
zapomniane marzenia,
a ciepły wietrzyk zaprosi
do serca wiosnę.

Dyrektor i pracownicy
Gminnej Biblioteki Publicznej
im. Ambrożego Grabowskiego w Kętach

WESOŁEGO ALLELUJA!

Zdrowych, pogodnych
Świąt Wielkiej Nocy,
pełnych wiary, nadziei i miłości,
radosnego nastroju,
serdecznych spotkań
w gronie rodziny
oraz wesołego Alleluja!

życzy
Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach

WESOŁEJ Wielkanocy!

Z okazji Świąt Wielkanocnych składamy najserdeczniejsze życzenia: zdrowia, spokoju i radości, pełnych nadziei chwil przy świątecznym stole, wiosennego optymizmu oraz siły do realizacji wszystkich planów i marzeń.

Niech ten wyjątkowy czas będzie źródłem wewnętrznego odrodzenia, a każdy dzień przynosi uśmiech, życzliwość i nowe inspiracje.

*Życzą Dyrektor Domu Kultury
w Kętach wraz z pracownikami*

POŚRÓD CIERNI ZAWSZE SIĘ RODZI NOWE ŻYCIE

Alleluja

Prac ZESPÓŁ
CENTRUM USŁUG
SPOŁECZNYCH W KĘTACH

Z okazji Świąt Wielkanocnych pragniemy życzyć Państwu spokoju, który pozwala zatrzymać się na chwilę, oraz radości, która rozświetla codzienność.

**RYNEK 13
MIEJSCE
AKTYWNOŚCI
MIESZKAŃCÓW**

Niech ten wyjątkowy czas przyniesie Państwu wytchnienie, dobre rozmowy przy świątecznym stole i nadzieję na pomyślność w nadchodzących miesiącach.

Miejsce Aktywności Mieszkańców
Rynek 13

Z okazji Świąt Wielkanocnych składamy Mieszkańcom Powiatu Oświęcimskiego najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pokoju oraz wszelkiej pomyślności. Niech ten wyjątkowy, wiosenny czas, niosący przesłanie odrodzenia i nadziei, przynosi radość i pozwala z ufnością patrzeć w przyszłość. Życzymy, aby zbliżające się Święta upłynęły Państwu w atmosferze życzliwości, rodzinnego ciepła i jedności.

Starosta Oświęcimski
Andrzej Skrzypłowski

Przewodniczący
Rady Powiatu w Oświęcimiu
Kazimierz Homa

Wicestarosta
Teresa Janikowska

Powiat
Oświęcimski

Zielona rewolucja w gminie nabiera kształtów: jak przebiegają prace?

Wykonawcy przystąpili do intensywnych prac przy realizacji czterech zaplanowanych parków kieszonek. Każda z lokalizacji tętni życiem, a postępy są widoczne z dnia na dzień.

W ramach projektu „Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury na terenie gminy Kęty” ekipy budowlane skoncentrowały się w marcu na wytyczeniu ścieżek oraz przygotowaniu podłoża pod nowe nasadzenia i małą architekturę.

W Ogrodzie Miodowym wykonano już obrzeża ścieżek, wytyczono rabaty oraz przygotowano miejsca pod montaż urządzeń rekreacyjnych. Trwa przygotowywanie gleby, która wkrótce przyjmie rośliny przyjazne zapylaczom.

W Tajemniczym Ogrodzie w Kętach prace są już bardziej zaawansowane – powstają pomosty

i podesty ścieżek, trwa sadzenie roślin w ogrodach deszczowych i na rabatach, które wkrótce stworzą zieloną enklawę dla mieszkańców.

W Bielanych, na terenie Ogródu Edukacji Ekologicznej, prace skupiają się na wydzieleniu stref dydaktycznych. Powstają fundamenty pod tablice z ławkami i altaną, które służyć będą uczniom jako „zielone klasy”.

W Kętach Podlesiu trwa wielka metamorfoza Alei Dębowej – powstaje podkonstrukcja ścieżki. Modernizacja grobli wymaga szczególnej ostrożności, by pogodzić nowoczesną infrastrukturę spacerową z ochroną bezcennego starodrzewu.

Kluczem do sukcesu tych inwestycji jest połączenie zieleni z tzw. małą retencją. Parki kieszonek nie tylko będą cieszyć oko, ale dzięki błękitnej infrastrukturze pomogą w zarządzaniu wodą opadową, co jest niezbędne w dobie postępują-

cych zmian klimatycznych. Postęp prac i zaangażowanie wykonawców pozwala optymistycznie patrzeć na terminy oddania obiektów. Jeśli sprzyjające warunki pogodowe się utrzymają, mieszkańcy gminy Kęty jeszcze w tym sezonie będą mogli cieszyć się nowymi, zielonymi azylami.

Inwestycja realizowana jest dzięki Funduszom Europejskim pozyskanym w ramach Działania 8.14 Transformacja klimatyczna, Typ projektu A Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury w powiązaniu z rozwojem usług ekosystemowych i edukacją klimatyczną.

Biuro Projektu

Inwestycja realizowana jest dzięki Funduszom Europejskim pozyskanym w ramach Działania 8.14 Transformacja klimatyczna, Typ projektu A Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury w powiązaniu z rozwojem usług ekosystemowych i edukacją klimatyczną.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Tajemniczy Ogród

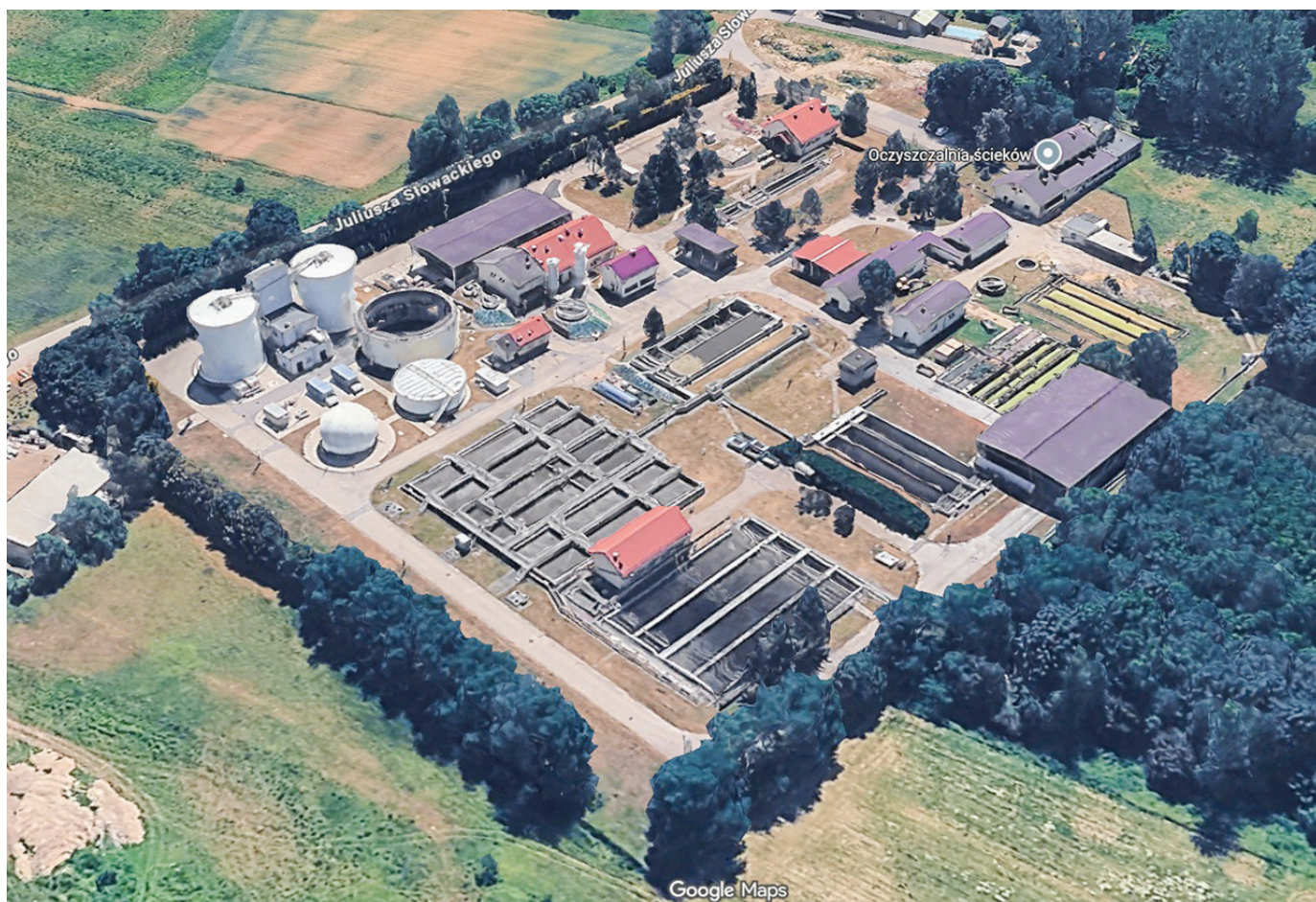
Tajemniczy Ogród

Aleja Dębowa

Zakończono pierwszy etap prac w kęckich wodociągach

Z radością informujemy, że pierwszy etap zadania obecnie realizowanego na oczyszczalni przy ul. Słowackiego został zakończony. Biuro projektowe, współpracujące z Głównym Wykonawcą firmą Miko-Tech Sp. z o.o., złożyło na początku lutego do Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu projekt pn. „Rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Kętach – część biologiczna”.

Już 5 marca 2026 r. Starostwo wydało pozwolenie na budowę, a po uprawomocnieniu się tej decyzji, doszło do oficjalnego przekazania części terenu oczyszczalni pod budowę.

Zdjęcie tu zamieszczone przedstawia oczyszczalnię w obecnym kształcie. Ten obraz już w tym roku zacznie się zmieniać, a my będziemy na bieżąco relacjonować o postępach.

MZWIK w Kętach

Dwie inwestycje drogowe w Kętach i Nowej Wsi z dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg!

Opublikowano wyniki naboru w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na rok 2026. Na małopolskiej liście zadań, które otrzymały rekomendację do dofinansowania, znalazły się dwie inwestycje z naszej gminy: remont drogi gminnej nr 510080K oraz remont drogi gminnej nr 511138K.

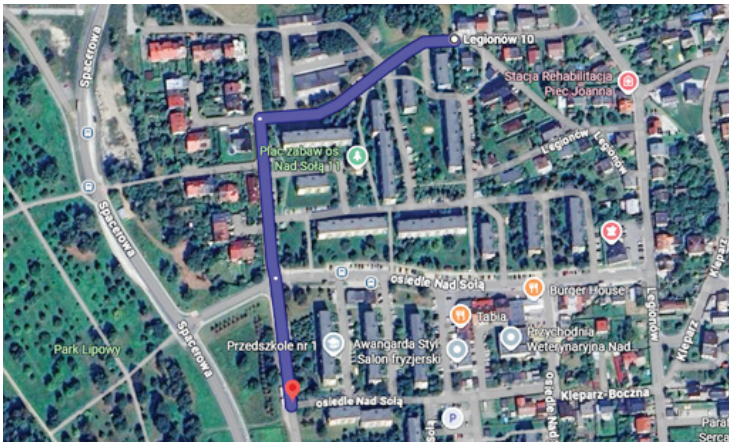
Pierwsza z inwestycji z naszej gminy,

które znalazły się w rządowym wykazie, to remont os. Nad Sołą w Kętach o długości 460 m. Łączny koszt realizacji tego zadania szacowany jest na 2 200 306,30 zł, z czego 50% stanowić będzie dofinansowanie – 1 100 153,00 zł.

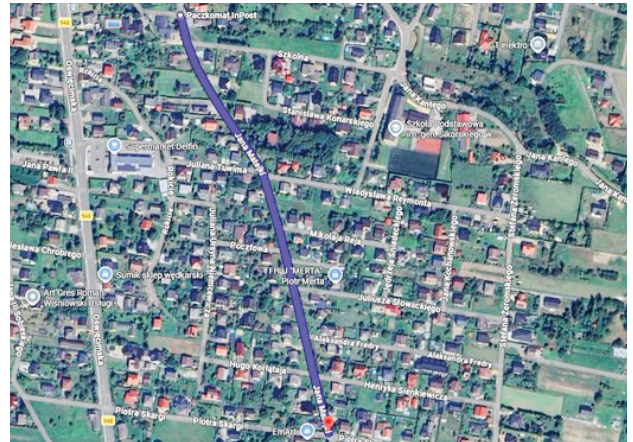
Drugim zadaniem, zgłoszonym przez kęcki magistrat do dofinansowania

w ramach RFRD, jest remont drogi gminnej nr 511138K ul. Jana Matejki w Nowej Wsi o długości 570 m. Łączny koszt realizacji tego zadania szacowany jest na 1 364 512,40 zł, z czego 50% stanowić będzie dofinansowanie – 682 256,00 zł.

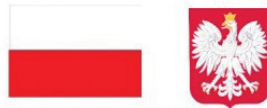
IG

Kęty – os. Nad Sołą

Nowa Wieś – ul. Matejki

Podpisano umowy na realizację inwestycji drogowych

23 marca w Babicach odbyło się podpisanie umów pomiędzy Wojewodą Małopolskim Krzysztofem Klęczarem a samorządowcami z powiatów chrzanowskiego i oświęcimskiego. Gminę Kęty reprezentowali Burmistrz Marcin Śliwa i Skarbniczka Grażyna Zątek.

Burmistrz i Pani Skarbnik odebrali z rąk wojewody dofinansowanie opiewające na łączną kwotę 1 782 409,00 zł. W inwestycję wchodzi dwa re-

monty - drogi gminnej os. Nad Sołą w Kętach na dwóch odcinkach oraz drogi gminnej ul. Jana Matejki w Nowej Wsi, które od dłuższego czasu były wyczekiwane przez mieszkańców naszej gminy.

Nie jest to jednak koniec dobrych informacji: Zarząd Powiatu w Oświęcimiu podpisał umowę na realizację zadania na terenie sołectwa Bielany. Chodzi o drogi powiatowe - ul. Głów-

na, Plac Św. Macieja oraz ul. Mostową. To wspaniała wiadomość dla Bielaniek, czekających na modernizację tych ulic od lat. Powiat uzyskał na remont wsparcie finansowe w wysokości 4 335 987,00 zł.

Pozostał już tylko przetarg, a następnie rozpoczęcie i zakończenie prac.

M.L.,

fol. Małopolski Urząd Wojewódzki

Konsultacje społeczne ws. drogi gminnej na os. Nad Sołą w Kętach

Burmistrz Gminy Kęty informuje o wydaniu zarządzenia w sprawie konsultacji społecznych, dotyczących przebudowy drogi gminnej nr 510080K na os. Nad Sołą w Kętach.

Celem ogłoszonych konsultacji, które przeprowadzone zostaną w terminie od 9 marca do 10 kwietnia 2026 r., jest wyrażenie przez mieszkańców dzielnicy Nowe Miasto opinii i oczekiwań

związanych z zakresem planowanej przebudowy.

Konsultacje przeprowadzone zostaną w formie pisemnej – ankietowej. Formularz ankiety konsultacyjnej, jak również planszę, która przedstawia wstępną koncepcję przebudowy, znajdą Państwo w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kęty oraz w załącznikach pod kodem QR.

Wypełnione ankiety przyjmowane będą od 9 marca do 10 kwietnia 2026 r. w następujący sposób:

- drogą elektroniczną na adres: ig@kety.pl;
- pocztą tradycyjną: Urząd Gminy Kęty, Rynek 7, 32-650;
- bezpośrednio na Dzienniku Podawczym UG Kęty.

IG

7

PRZEBUDOWA DROGI NA OSIEDLU NAD SOŁĄ W KĘTACH

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Kęty - os. Nad Sołą

Nowa szatnia w Nowej Wsi!

9 marca odbył się odbiór prac remontowych szatni LKS-u Niwa Nowa Wieś, dokonany przez Prezesa klubu Rafała Naglika, I Zastępcę Burmistrza Gminy Kęty Rafała Ficonia, I Zastępcę Burmistrza Gminy Kęty Marcina Bloka, Radnego Mariusza Naglika oraz podinspektora Wydziału Infrastruktury Społecznej Marka Haczka.

Przedsięwzięcie zostało zrealizowane przez klub przy współpracy z gminą

Kęty, a zakres prac obejmował: kompleksowy remont dwóch pomieszczeń w szatni gospodarzy poprzez wymalowanie, zamontowanie nowych drzwi i nowego oświetlenia, przerobienie instalacji elektrycznej, montaż posadzki z wykładziny „PCV” oraz wykonanie wraz montażem mebli dla piłkarzy klubu.

Nowe szatnie posłużą nie tylko drużynie seniorów, ale również młodzieży

uczęszczającej na treningi w Ludowym Klubie Sportowym. Modernizacja poprawi sprawność, bezpieczeństwo i przede wszystkim komfort użytkowników. Szatnia wygląda już tak jak powinna, dlatego czekamy na wyniki sportowe, które – miejmy nadzieję – będą równie piękne jak nowe lokum piłkarzy z Nowej Wsi.

Marcel Ligęza

Zmiany w szkole w Łękach!

10 marca odbył się odbiór prac związanych z remontem części budynku znajdującego się przy sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Łękach, którego dokonał I Zastępca Burmistrza Gminy Kęty Rafał Ficoń. Prace budowlane, które realizowane były przez ostatnie miesiące, zostały sfinansowane przez gminę Kęty. Na uznanie zasługuje także fakt, iż rada rodziców zakupiła ze swoich środków interaktywny ekran oraz inne potrzebne przedmioty.

Zadanie zrealizowane przez kęcki samorząd obejmowało kompleksowy remont części sanitarnej przy sali gim-

nastycznej, którego głównym celem było m.in. wygospodarowanie miejsca na brakującą salę lekcyjną, stworzenie pomieszczenia dla pedagoga i specjalistów oraz modernizację zaplecza sanitarnego – szatni i łazienki dla chłopców i dziewcząt.

Remont tej części szkoły obejmował: roboty murarsko-tynkarskie, elektryczne, wodno-kanalizacyjne. Wymieniona została stolarka okienna i drzwiowa. Nowe pomieszczenia podłączone zostały do szkolnej sieci informatycznej. Podłogi w salach zostały wyłożone wykładziną, a korytarz płytkami gresowymi. Przeprowadzo-

no także gruntowny remont korytarza pomiędzy salą gimnastyczną a odnowionymi pomieszczeniami. Wszystko to zostało ukończony pod koniec zeszłego roku.

Powrót uczniów po feriach zimowych rozpoczął się w kolorowych barwach, ponieważ gmina zadbała o wyposażenie wyremontowanych pomieszczeń w nowe meble. Niebawem rozpocznie się kolejne, duże zadanie remontowe w łęckiej szkole, co uczyni ją jeszcze bardziej przyjaznym miejscem nauki i pracy.

M.L.

Spotkanie z sołtysami z okazji ich święta!

11 marca w Miejscu Aktywności Mieszkańców Rynek 13 odbyło się spotkanie przedstawicieli kęckiego magistratu z urzędującymi obecnie sołtysami i sołtyskami.

Z okazji ich święta Burmistrz Gminy Kęty Marcin Śliwa, I Zastępca Bur-

mistrza Rafał Ficoń oraz Sekretarz Gminy Kęty Ewelina Jura-Bączek przygotowali dla każdego podarunek w postaci kwiatów oraz małego upominku. W momencie powitania przybyłych gości, burmistrz zabrał głos i podkreślił, jak ważna, ale także

trudna jest praca sołtysa, docenił ich wkład w rozwój wsi na terenie naszej gminy oraz życzył kolejnego, owocnego roku, który przed nimi!

Wszystkiego najlepszego drodzy sołtysi i sołtyski!

M.L.

Forum Małopolski Zachodniej poleca lokalne szlaki rowerowe

18 marca w auli Miejskiej Biblioteki Publicznej w Oświęcimiu zorganizowane zostało spotkanie przedstawicieli gmin, miast i powiatów, wchodzących w skład stowarzyszenia Forum Małopolski Zachodniej.

Zebrany zaprezentowana została nowa strona internetowa tejże organizacji, skupiająca się w dużej mierze na promocji lokalnych szlaków rowerowych, które obecnie – tuż przed rozpoczęciem wiosennego sezonu kolarskiego – z pewnością zainteresują wielu mieszkańców.

Podczas spotkania kierownictwo naszej gminy reprezentował I Zastępca Burmistrza Gminy Kęty Rafał Ficoń, który wysłuchał przygotowanych prezentacji, a następnie wziął udział

w dyskusji nad kierunkiem dalszych działań zarówno w zakresie rozwoju samego Stowarzyszenia Powiatów, Miast i Gmin Forum Małopolski Zachodniej, jak i planów promocji lokalnych szlaków rowerowych.

Przebieg i opis tras, na których członkowie forum skupili się w pierwszej kolejności (baza szlaków z czasem będzie się powiększać!), znaleźć można na stronie forummalopolski-zachodniej.pl, skąd pobrać można także pliki gpx, kompatybilne z wieloma popularnymi aplikacjami, ułatwiającymi planowanie wycieczek oraz analizę treningów.

B.K.S.,
fot. stowarzyszenie
Forum Małopolski
Zachodniej

I Szlak żółty – w kierunku Beskidu Małego

Przebieg	Oświęcim – Las – Podolsze – Zator – Grodzisko – Wadowice – Świnna – Poręba – Gorzeń Górny – Chocznią – Inwałd – Andrychów – Kęty – Bielany – Zasole – Skidziń – Rajsko – Oświęcim (gminy: miasto Oświęcim, Oświęcim, Przeciszów, Zator, Tomice, Wadowice, Mucharz, Andrychów, Kęty, Brzeszcze)
Długość	106 km
Nawierzchnia	Drogi dla rowerów – 31% Drogi w ruchu ogólnym utwardzone – 51% Drogi w ruchu ogólnym gruntowe – 18%
Suma przewyżeń	645 m
Walory, charakter szlaku	Dziedzictwo historyczno-kulturowe – architektura, zabytki Walory przyrodniczo-krajobrazowe – stawy hodowlane, łowiska, kompleksy leśne, ostoje ptaków

Narodziny i zgony w gminie Kęty

Od 19 lutego 2026 r. do 24 marca 2026 r. na terenie naszej gminy zarejestrowano 15 dzieci - 7 chłopców i 8 dziewczynek. W Bielanych na świat przyszła 1 dziewczynka, w Bulowicach - 1 chłopiec i 1 dziewczynka. Kęty cieszą się ośmioma nowymi mieszkańcami: 3 chłopców i 5 dziewczynek. Malec świętuje narodziny dwóch chłopców i jednej dziewczynki, podczas gdy Witkowice - jednego chłopca.

Niestety, w tym czasie musieliśmy pożegnać się z 36 naszymi bliskimi. Wszystkim rodzinom, pogrążonym w żałobie, składamy najgłębsze wyrazy współczucia.

25 marca 2025 r. łączna liczba stałych i czasowych mieszkańców naszej gminy wynosiła 32299 osób.

M.H.

Zmarli:

Curzydło Stanisław Jan - 71 l. - Kęty
 Koczur Franciszek - 91 l. - Kęty
 Gromek Jadwiga - 71 l. - Nowa Wieś
 Hubka Wiesław - 59 l. - Kęty
 Majdak Bronisława Antonina - 93 l. - Kęty
 Gargas Cecylia Wiesława - 93 l. - Łęki
 Kaczmarczyk Halina - 79 l. - Kęty
 Lisicki Leszek - 66 l. - Kęty
 Hrapkowicz Kazimiera Helena - 87 l. - Bulowice
 Mleczo Jan Władysław - 85 l. - Kęty
 Krawczyk Janina - 94 l. - Malec
 Dwornik Jacek Roman - 68 l. - Kęty
 Jurdzeń Adam Franciszek - 86 l. - Bielany
 Naglik Stanisław - 77 l. - Łęki
 Nycz Jolanta Urszula - 57 l. - Nowa Wieś
 Kyrz Mirosław Jan - 65 l. - Bulowice
 Baścik Maria Antonina - 76 l. - Kęty
 Dudzik Józef - 66 l. - Kęty

Stachecka Elżbieta Maria - 5 l. - Kęty
 Ligęza Jerzy Franciszek - 74 l. - Nowa Wieś
 Pieczka Zenon - 61 l. - Nowa Wieś
 Gabrysiak Anna Jadwiga - 86 l. - Kęty
 Hałat Irena Katarzyna - 78 l. - Nowa Wieś
 Surówka Wiesław - 79 l. - Kęty
 Krawczyk Zofia - 80 l. - Kęty
 Gołuch Jarosław Robert - 58 l. - Kęty
 Treściński Paweł - 56 l. - Witkowice
 Dudzik Ewa Maria - 98 l. - Kęty
 Kasprzak Władysław - 85 l. - Kęty
 Matejko Czesław Stanisław - 83 l. - Witkowice
 Fraś Franciszek - 76 l. - Bulowice
 Baścik Antoni - 86 l. - Kęty
 Radwan Zofia - 93 l. - Bielany
 Chłopecka Krystyna - 90 l. - Kęty
 Adamus Helena Zofia - 85 l. - Bulowice
 Kruk Katarzyna - 75 l. - Kęty

AKCJE HDK W 2026 R:
19.04, 21.06, 23.08, 25.10

W GODZINACH OD 9.00-14.30

KREW BĘDZIE MOŻNA ODDAĆ NA STANOWISKU MAŁOPOLSKIEJ STACJI KRWIODAWSTWA
 W DOMU KATECHETYCZNYM PRZY KOŚCIELE NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA W KĘTACH

Ujęto sprawcę nielegalnego wysypiska śmieci w Bielanych

17 marca do Straży Miejskiej w Kętach wpłynęło zgłoszenie, informujące o porzuconych odpadach budowlano-remontowych w okolicach koryta rzeki Soły w Bielanych. Strażnicy, którzy zostali oddelegowani na miejsce, dokonali przeszukania okolicy. Trop doprowadził ich do mieszkańca Nowej

Wsi, który przyznał się, że 12 marca w godzinach okołowieczornych wywiózł swoje odpady właśnie w rejon rzeki. W związku z tym został ukarany mandatem z art. 145 kw., nakazano mu także uprzątnięcie śmieci.

M.H., fot. Straż Miejska w Kętach

Uwaga na sygnały alarmowe nad rzeką

Przebywając nad Sołą i korzystając z jej uroków należy być czujnym i reagować na szybką zmianę poziomu jak i prędkości przepływu wody. Często wystarczy kilka minut, by znajdujące się w korycie rzeki wysepki znalazły się pod wodą, a nurt zrobił się na tyle szybki, by unieвозмоżliwić ich opuszczenie.

Tak szybkie zmiany spowodowane są pracą elektrowni wodnej w Porąbce, a zrzuty wody są nieplanowane i wynikają z aktualnego zapotrzebowania na energię.

O zrzutach wody w kaskadzie rzeki Soły ostrzegają syreny alarmowe zamontowane na zaporze w Czańcu, remizie OSP Kobiernice oraz

remizie OSP Kęty Podlesie - są to dwa ciągle sygnały syreną.

Stan wody w Sole można monitorować w portalu Hydro IMGW-PIB.

Pamiętać należy również o innych sygnałach nadawanych syreną – określa je rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 14 maja 2025 r. w sprawie alarmów i komunikatów ostrzegawczych.

Linki do obydwóch portali (Hydro IMGW-PIB oraz nt. sygnałów alarmowych na stronie rządowej) znajdują się pod załączonymi kodami QR.

ZK

Tu żyję - tu się rozliczam

Można składać deklaracje PIT do 30 kwietnia 2026 r. Choć większa część naszego podatku dochodowego (ponad 60%) zasila budżet państwa, od nas samych zależy, dokąd trafia pozostała – niemała! – kwota.

Przypominamy, że dochody z tytułu udziału w podatku pozwalają samorządom na realizację kluczowych inwestycji: remontów dróg,

szkół czy też infrastruktury sportowo-rekreacyjnej lub wodno-kanalizacyjnej, rozwój lokalnej kultury i najróżniejszych usług dla mieszkańców.

Wybieraj świadomie, wspieraj lokalnie: rozlicz się w miejscu faktycznego zamieszkania i dołóż cegiełkę do rozwoju swojej gminy!

B.K.S.

UWAGA!

PRZEBYWAJĄC NAD BRZEGIEM RZEKI SOŁY, ZWRÓĆ SZCZEGÓLNA UWAGĘ NA DŹWIĘK SYRENY ALARMOWEJ, OSTRZEGAJĄCEJ PRZED ZRZUTEM WODY Z KASKADY RZEKI.

**DWA SYGNAŁY
OSTRZEGAJĄCE
O ZRZUCIE**

TELEFON ALARMOWY 112

TU ŻYJĘ

TU MIESZKAM

TU PŁACĘ PODATKI

POMAGAM ROZWIJAĆ NASZĄ GMINĘ KĘTĄ

Bezpłatne mediacje w gminie Kęty

Centrum Usług Społecznych w Kętach zaprasza mieszkańców do korzystania z bezpłatnych mediacji. Są to dobrowolne i poufne spotkania, będące mniej stresującą alternatywą dla postępowania sądowego. Zachęcamy do kontaktu i skorzystania z profesjonalnego wsparcia. Zapisy na spotkania z mediatorem prowadzone są osobiście w siedzibie CUS – Rynek 13 oraz telefonicznie pod numerem 515 178 012, 504 962 644.

CUS w Kętach

MEDIACJA TO DOBROWOLNY I POUFNY SPOSÓB ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW Z POMOCA BEZSTRONNEGO MEDIATORA.

usługa MEDIACJI

*Krok do porozumienia
zaczyna się od rozmowy*

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
KĘTY, UL. RYNEK 13
TELEFONICZNIE: 515 178 012 LUB 504 962 644

MAŁOPOLSKA

MAŁOPOLSKA

RAZEM W CHOROBIE

wyjątkowa przestrzeń w formie grup wsparcia dla osób z chorobami przewlekłymi i ich opiekunów.

Nie jesteś sam – razem możemy więcej.

CUS
KĘTY

Osoby zainteresowane usługą proszone są o kontakt pod numerami tel. 515 178 012, 504 962 644 lub osobiście w siedzibie Centrum.

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeszowska Polka | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

HARMONOGRAM NA KWIECIEŃ

Razem dla mieszkańców!

1.04 ŚRODA

13.30 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 3/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

3.04 PIĄTEK

13.15 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 1/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

15.00 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 2/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

8.04 ŚRODA

10.00 GRUPA WSPARCIA „RAZEM W CHOROBIE” /zapisy Centrum Usług Społecznych w Kętach, Rynek 13, Kęty/partner

13.30 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 3/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

15.30 POLNY KRAJ - warsztaty twórcze / zapisy Centrum Usług Społecznych w Kętach, Rynek 13, Kęty/partner

10.04 PIĄTEK

13.15 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 1/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

15.00 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 2/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

17.00 GIMNASTYKA DLA SENIORÓW / zapisy BUŁOWICE, Zespół Szkolno-Przedszkolny (mała sala gimnastyczna)

18.15 GIMNASTYKA DLA SENIORÓW / zapisy Sala Wiejskiego Domu Kultury w Bielanych

15.04 ŚRODA

13.30 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 3/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

16.00 KLUB MALUCHA W ŁĘKACH/ zapisy Świetlica Młodzieżowa w Łękach, Akacjaowa 37

16.04 CZWARTEK

15.30 KWIATY DO WIENCA DOŻYTKOWEGO - warsztaty twórcze / grupa otwarta Dom Ludowy w Malcu, ul. Jędrzejowskiego 16

17.04 PIĄTEK

13.15 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 1/ gr. zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

13.30 „ZRÓB SOBIE NATURALNY KREM” / zapisy BUŁOWICE, Świetlica Młodzieżowa, Sportowa 3

15.00 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 2/ gr. zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

17.00 GIMNASTYKA DLA SENIORÓW / zapisy ŁĘKI, Sala OSP, Akacjaowa 37

20.04 PONIEDZIAŁEK

15.30 POLNY KRAJ - warsztaty twórcze / zapisy Nowa Wieś, Biblioteka, Dworska 7

21.04 WTOREK

15.30 POLNY KRAJ - warsztaty twórcze / zapisy Świetlica Młodzieżowa w Łękach, Akacjaowa 37

22.04 ŚRODA

10.00 GRUPA WSPARCIA „RAZEM W CHOROBIE” /zapisy Centrum Usług Społecznych w Kętach, Rynek 13, Kęty/partner

13.30 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 3/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

15.30 ŁAPACZ SNÓW DLA DZIECI - warsztaty twórcze / zapisy Centrum Usług Społecznych w Kętach, Rynek 13, Kęty/partner

23.04 CZWARTEK

15.30 KWIATY Z KREPINY - warsztaty twórcze / grupa otwarta Dom Ludowy w Malcu, ul. Jędrzejowskiego 16

24.04 PIĄTEK

13.15 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 1/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

15.00 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 2/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

17.00 GIMNASTYKA DLA SENIORÓW / zapisy ŁĘKI, Sala OSP, Akacjaowa 37

18.15 GIMNASTYKA DLA SENIORÓW / zapisy Sala Wiejskiego Domu Kultury w Bielanych

29.04 ŚRODA

13.30 YES, YOU CAN - kurs języka angielskiego dla seniorów / grupa 3/ grupa zamknięta / Centrum Usług Społecznych, Rynek 13, Kęty/partner

ZAJĘCIA PROWADZONE W RAMACH CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W KĘTACH
OBOWIĄZUJĄ ZAPISY NA WSZYSTKIE ZAJĘCIA od poniedziałku do piątku od 7.00 -15.00
TELEFONICZNIE: 504 962 644, 515 178 012 OSOBIŚCIE RYNEK 13

Fundusze Europejskie dla Małopolski

Rzeszowska Polka

Dofinansowane przez Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Pc / Ps / KĘTY

„Las w słoiku” - warsztaty dla panów

...ten las w słoiku stworzyłem z myślą o Tobie - bo tak jak on wnosisz do mojego świata świeżość, ciepło i życie...

Czy można stworzyć las w słoiku? Okazuje się, że tak – i to z dużą dawką zaangażowania oraz dobrego humoru. 5 marca w Centrum Usług Społecznych w Kętach odbyły się warsztaty „Las w słoiku” skierowane do panów. Uczestnicy mieli okazję własnoręcznie przygotować niezwykle prezent z okazji Dnia Kobiet dla pań, które zajmują ważne miejsce w ich życiu.

Celem spotkania było stworzenie miniatury kompozycji roślinnych zamkniętych w szkle – małych ekosystemów, które mogą przez długi czas cieszyć oko w domu. Choć dla większości uczestników była to pierwsza przygoda z tego typu pracą, panowie szybko odnaleźli się w roli twórców zielonych aranżacji.

Na początku pojawiło się sporo pytań i wątpliwości: gdzie ułożyć mech, ile ziemi wsypać do słoika i jak ustawić rośliny, by całość wyglądała naturalnie. Po krótkim wprowadzeniu i kilku wskazówkach uczestnicy z dużym zaangażowaniem zabrali się do pra-

cy. Powstawały kompozycje z roślin, mchu, kamieni oraz korzeni, a całemu spotkaniu towarzyszyła przyjazna atmosfera i dużo śmiechu.

Najważniejsze było jednak to, że każdy z przygotowanych lasów powstawał z myślą o konkretnej osobie – żonie, partnerce, babci czy mamie. Gotowe kompozycje stały się wyjątkowym, osobistym prezentem – kawałkiem natury zamkniętym w słoiku.

Efektom warsztatów były piękne zielone aranżacje. Jak podkreśla prowadząca z zadaniem i udowodnili, że własnoręcznie wykonany prezent ma szczególną wartość.

Teraz pozostaje tylko jedno pytanie – czy obdarowane panie były zadowolone z tak niezwykłego upominku?

mARTa B.

Czyste powietrze to ważna sprawa! - czyli ekospotkania z Ekodoradcą

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

25 lutego 2026 r. w Samorządowych Placówkach Wychowania Przedszkolnego nr 1, 7 i 9 w Kętach odbyły się spektakle teatralne o tematyce ekologicznej.

Przedstawienia zostały zorganizowane dla najstarszych grup dzieci przedszkolnych.

Przedstawienie pod tytułem „O świnkach, co o powietrze nie dbały” zwracał uwagę na zachowania i proekologiczne postawy, które mogą pomóc dzieciom troszczyć się o środowisko, a w szczególności o dobrą jakość powietrza.

Występujący aktorzy w prosty i przystępny dla dzieci sposób przedstawił jakiego zagrożenia wynikają z zanieczyszczenia

powietrza, a także wskazali sposoby na unikanie jego skażenia.

Dzieci dowiedziały się, że aby troszczyć się o powietrze i środowisko, należy korzystać z niskoemisyjnych środków transportu takich jak rowery, hulajnogi i transport zbiorowy oraz że rośliny, a szczególnie drzewa, są wielkim sprzymierzeńcem w oczyszczaniu powietrza i produkcji tlenu.

Aktorzy zwrócili także uwagę na problem, jakim jest spalanie śmieci w domowych kociach. Hasło „O powietrze wszyscy dbamy, w piecu śmieci nie spalamy” stało się mottem młodej publiczności. Przedszkolaki pod czujnym okiem nauczycieli i aktorów miały możliwość samodzielnego segregowania symbolicznych

odpadów do worków o odpowiednim kolorze.

W czasie przedstawienia dzieci wykazywały się dużym zainteresowaniem, aktywnością i wiedzą w zakresie segregacji śmieci i zachowań, które poprawiają jakość powietrza. Wspólna zabawa, śpiewy i nauka rymowanek stały się sposobem na uświadomienie najmłodszemu pokoleniu, jak ważna jest dbałość o czyste powietrze, które jest naszym wspólnym dobrem.

Po zakończonym spektaklu, Gminny Ekodoradca rozdał przedszkolakom karty pracy, ulotki i ekologiczną broszurę edukacyjną z zadaniami, które dzieci będą mogły wykonać razem z rodzicami w swoich domach.

Jednocześnie 4 i 5 marca odbyły się warsztaty w szkołach podstawowych w Łękach, Bielanach i Nowej Wsi pod tytułem „Czyste powietrze to ważna sprawa!”, kierowane do dzieci w klasach wczesnoszkolnych.

Celem warsztatów było podniesienie świadomości uczniów w zakresie ochrony jakości powietrza, w tym przybliżenie problemu jego zanieczyszczenia oraz wpływu, jakie zanieczyszczone powietrze wywiera na ludzkie zdrowie. Panie prowadzące zajęcia przypomniały dzieciom, czym jest powietrze, czym ono się charakteryzuje i dlaczego jest niezbędne do życia.

W czasie pracy w grupach, dzieci bardzo zaangażowały się w utworzenie listy wszystkich czynników, które mogą negatywnie wpływać na jakość powietrza. Uczniowie wykazali się dużą wiedzą, wymieniając przede wszystkim spalanie śmieci, brak troski o dobry stan przewodów kominowych oraz spaliny wytwarzane przez samochody i inne środki transportu jako główne czynniki pogarszające stan powietrza.

Uczniowie wraz z Prowadzącymi podali również propozycje na to, jakie działania można podjąć, aby powietrze było czyste. Wśród najczęściej wymienianych pomysłów było sadzenie nowych drzew, wymiana starych pieców na nowe ekologiczne źródła ogrzewania, ograniczenia emisji spalin przez częstsze korzystanie rowerów i zbiorowych środków transportu.

Szczególnym zainteresowaniem dzieci cieszył się eksperyment obrazujący czym jest smog i jak on powstaje. Prowadzące wyjaśniły dzieciom, że zjawisko smogu może być przyczyną wielu chorób, na przykład alergii skórnych, chorób układu oddechowego, nowotworów i astmy.

Podsumowaniem zajęć była wspólna praca plastyczna – drzewo przypominające o tym, jak ważne jest czyste powietrze. Dzieci odrysowały na kartkach i wycięły swoje dłonie – symbolizujące liście drzewa. Każdy z uczniów na „rękach-listkach” wypisał jedną ważną zasadę związaną z dbaniem o czystość powietrza. Następnie

„listki” przyklejone na duży brystol z namalowanym pniem utworzyły drzewo, które będzie przypominało uczniom o dbaniu o powietrze.

Po zakończeniu warsztatów Gminy Ekodoradca rozdał uczniom karty pracy, ulotki i ekologiczną broszurę edukacyjną z zadaniami, które dzieci będą mogły wykonać razem z rodzicami w swoich domach.

Biuro Projektu

Warsztaty ekologiczne „Czyste powietrze to ważna sprawa!” oraz spektakle teatralne „O świnkach, co o powietrze nie dbały” zostały zorganizowane w ramach akcji informacyjno-edukacyjnych projektu „Ekodoradca w Gminie Kęty” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla środowiska, Działanie 2.5 Wdrażanie Programu Ochrony Powietrza, B. Funkcjonowanie ekodoradców w gminach.

Zbiórka elektroodpadów z Fundacją Gotowi Do Działania

Fundacja Gotowi do działania zaprasza wszystkich mieszkańców do udziału w proekologicznej akcji! Masz w domu stary sprzęt, który tylko zajmuje miejsce? Przynies go do nas, a w zamian otrzymasz sadzonkę rośliny!

KIEDY MOŻESZ NAS ODWIEDZIĆ?

Akcja odbędzie się w dwóch terminach:

- 7 kwietnia (wtorek) w godzinach 9:00 – 13:00
- 8 kwietnia (środa) w godzinach 14:00 – 18:00

GDZIE NAS ZNALEŹĆ?

Wybierz punkt, do którego masz najbliżej:

1. Kęty Podlesie: Plac za remizą OSP, ul. Partyzantów 27
2. Witkowice: Remiza OSP, ul. Dworska 1
3. Bulowice: Plac za remizą OSP, ul.

Bielska 215

4. Łęki: W pobliżu świetlicy, ul. Akacjowa 37
5. Bielany: OSP, plac Świętego Macieja 1
6. Nowa Wieś: Teren za remizą OSP, ul. Św. Floriana 37
7. Malec: OSP Malec, ul. Świętojańska 53
8. Kęty: OSP Kęty, ul. Adama Mickiewicza 10.

WAŻNE INFORMACJE:

- Liczba roślin jest ograniczona, więc warto się pospieszyć!
- Przyjmujemy sprzęt kompletny (z elektroniką wewnątrz)
- Uwaga! Urządzenie bez kabla jest traktowane jako kompletne.

Nie przyjmujemy: tonerów, świetlówek, lamp LED, światłowodów oraz paneli fotowoltaicznych.

CO ZBIERAMY?

1. Sprzęt działający na zasadzie wy-

miany temperatury

2. Sprzęt zawierający ekrany
3. Sprzęt wielkogabarytowy
4. Sprzęt małogabarytowy
5. Sprzęt informatyczny i telekomunikacyjny
6. Baterie i akumulatory.

Projekt „Gotowi do EKO-Działania” (nr projektu: FEMP.08.04-IP.01-0487/25), współfinansowany ze środków Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 8 Fundusze europejskie dla sprawiedliwej transformacji Małopolski Zachodniej, Działanie 8.4 Inicjatywy lokalne na rzecz transformacji

organizator: Fundacja Gotowi do działania

partner: Gmina Kęty

#FunduszeUE #FunduszeEuropejskie #gotowidoEKODzialania

Fundacja Gotowi Do Działania

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Fundacja GOTOWI DO DZIAŁANIA

ZBIÓRKA ELEKTROODPADÓW

7/04 9:00-13:00
8/04 14:00-18:00

- PLAC ZA REMIZĄ OSP KĘTY - PODLESIE ul. Partyzantów 27
- REMIZA OSP WITKOWICE ul. Dworska 1
- PLAC ZA REMIZĄ OSP BULOWICE ul. Bielska 215
- OSP ŁĘKI W POKLIŻU ŚWIETLICY ul. Akacjowa 37
- OSP KĘTY ul. Adama Mickiewicza 10
- OSP BIELANY plac Świętego Macieja 1
- TEREN ZA REMIZĄ OSP NOWA WIEŚ ul. Św. Floriana 37
- OSP MALEC ul. Świętojańska 53

ODDAJ ŚMIECI

ODBIERZ ROŚLINĘ

ILOŚĆ ROŚLIN OGRANICZONA

GOTOWIDODZIALANIA.PL/GOTOWI-DO-EKO-DZIAŁANIA

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

ZBIÓRKA ELEKTROODPADÓW

CO ZBIERAMY?

- 1. SPRZĘT DZIAŁAJĄCY NA ZASADZIE WYMIANY TEMPERATURY:**
  - chłodziarki i zamrażarki,
  - sprzęt automatycznie wydający produkty chłodzone,
  - sprzęt klimatyzacyjny i do osuszania,
  - pompy ciepła, grzejniki olejowe.
- 2. SPRZĘT ZAWIERAJĄCY EKRANY:**
  - odbiorniki telewizyjne, monitory komputerowe, wyświetlacze,
  - laptopy i notebooki.
- 3. SPRZĘT WIELKOGABARYTOWY:**
  - pralki, suszarki, zmywarki,
  - kuchenki gazowe, gazowo-elektryczne, piekarniki,
  - elektryczne płyty grzejne,
  - urządzenia medyczne,
  - sprzęt do odtwarzania dźwięku lub obrazu, sprzęt muzyczny i estradowy,
  - koparki i drukarki wielkogabarytowe,
  - inne elektryczne sprzęty wielkogabarytowe.
- 4. SPRZĘT MAŁOGABARYTOWY:**
  - odkurzacze,
  - odbiorniki radiowe,
  - sprzęty do odtwarzania lub rejestrowania dźwięku lub obrazu,
  - urządzenia kuchenne (kuchenki mikrofalowe, tostery, roboty kuchenne, ekspresy do kawy, blendery, czajniki elektryczne itp.),
  - wentylatory, żelazka, zegary i zegarki, maszyny do szycia, wagi,
  - urządzenia do pielęgnacji włosów i ciała, golarki elektryczne,
  - małogabarytowe wyroby medyczne,
  - oprawy oświetleniowe,
  - elektryczne lub elektroniczne zabawki,
  - sprzęt sportowy, bieżnie, rowery stacjonarne itp.,
  - inne małogabarytowe urządzenia elektryczne i elektroniczne.
- 5. SPRZĘT INFORMATYCZNY I TELEKOMUNIKACYJNY:**
  - telefony komórkowe, nawigacje,
  - komputery osobiste,
  - drukarki i inne urządzenia peryferyjne.
- 6. BATERIE I AKUMULATORY**

Przyjmujemy sprzęt kompletny (z elektroniką wewnątrz)
Uwaga! Urządzenie bez kabla jest traktowane jako kompletne.

Nie przyjmujemy: tonerów, świetlówek, lamp LED, światłowodów oraz paneli fotowoltaicznych.

GOTOWIDODZIALANIA.PL/GOTOWI-DO-EKO-DZIAŁANIA

Fundacja GOTOWI DO DZIAŁANIA

Wielka akcja wspólnego sprzątania – Gotowi Do Działania

Ruszamy w teren! Już 11 kwietnia rozpoczyna się wielka akcja „Wspólne Sprzątanie” w ramach projektu „Gotowi do EKO-Działania”. To wyjątkowa okazja, aby wspólnie z sąsiadami zadbać o czystość naszych lasów, przydroży i terenów zielonych, a także brzegów Soły. Organizatorzy zapraszają wszystkich mieszkańców, którym nie jest obojętny los lokalnego środowiska.

Wiosna to moment, w którym przyroda budzi się do życia, ale niestety odśniana też to, co zimą skrywały śniegi – zalegające w zaroślach śmieci. Akcja sprzątania ma na celu nie tylko przywrócenie blasku naszym miejscowościom, ale przede wszystkim integrację lokalnej społeczności wokół wspólnej, ważnej sprawy.

Gdzie i kiedy?

Akcja obejmie dwie kwietniowe soboty, w 7 miejscach:

Sobota, 11 kwietnia:

- Nowa Wieś – godz. 9:00, zbiórka przy Remizie OSP
- Kęty-Podlesie – godz. 9:00, zbiórka przy Remizie OSP
- Bielany – godz. 9:30, zbiórka na parkingu za kościołem
- Bulowice – godz. 10:00, zbiórka na parkingu przy kościele.
- Witkowice – godz. 10:00, zbiórka przy Remizie OSP

Sobota, 18 kwietnia:

- Łęki – godz. 10:00, zbiórka przy Remizie OSP
- Malec – godz. 10:00, zbiórka przy Domu Ludowym.

Liczy się każda para rąk. To nie tylko praca fizyczna, ale przede wszystkim lekcja ekologii w praktyce i sygnał, że dbamy o miejsce, w którym żyjemy.

Wystarczy zabrać ze sobą wygodne ubranie i dawkę dobrego humoru. Pokaż-

WSPÓLNE SPRZĄTANIE

my, że nasza gmina potrafi działać wspólnie dla dobra natury!

Projekt „Gotowi do EKO-Działania” (nr projektu: FEMP.08.04-IP.01-0487/25), współfinansowany ze środków Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, Priorytet 8 Fundusze euro-

pejskie dla sprawiedliwej transformacji Małopolski Zachodniej, Działanie 8.4 Inicjatywy lokalne na rzecz transformacji

organizator: Fundacja Gotowi do działania
partner: Gmina Kęty
#FunduszeUE #FunduszeEuropejskie #gotowidoEKO-dzialania

Fundacja
Gotowi Do Działania

Segreguj olej!

Zużyty olej kuchenny to jeden z najczęściej lekceważonych odpadów w gospodarstwach domowych.

Wylewany do zlewu olej nie rozpuszcza się w wodzie. Z czasem osadza się na ściankach rur, łącząc się z innymi zanieczyszczeniami i tworząc trudne do usunięcia zatopy. To nie tylko problem dla domowej instalacji, ale także dla całych systemów kanalizacyjnych.

Jeszcze poważniejsze są skutki dla śro-

dowiska. Nawet niewielka ilość oleju może stworzyć na powierzchni wody warstwę, która ogranicza dostęp tlenu. To bezpośrednio zagraża organizmom wodnym i zaburza naturalne procesy ekosystemów.

Tymczasem zużyty olej ma ogromny potencjał. Odpowiednio zebrany i przetworzony może zostać wykorzystany ponownie — między innymi do produkcji biopaliw, które stanowią bardziej przyjazną dla środowiska al-

ternatywę dla tradycyjnych paliw kopalnych.

Co ważne, właściwe postępowanie z olejem jest bardzo proste. Wystarczy:

- ostudzić olej po użyciu,
- przelać go do szczelnego plastikowego pojemnika (np. butelki),
- oddać do pojemnika przeznaczonego na segregację zużytych olei jadalnych.

Zespół projektu segregujolej.pl

Chłopak z Kęt, który zawojował Kraków

19 marca w auli Miejsca Aktywności Mieszkańców odbyło się spotkanie dotyczące Ambrożego Grabowskiego - patrona kęckiej biblioteki, księgarza, archiwisty, pasjonata nauki, motyli i pieszych wędrówek.

Naszym gościem byli Państwo Marzena i Marek Florkowscy, którzy końcem ubiegłego roku wydali książkę pt. „Odkrywanie Krakowa. Wszystkie pasje Ambrożego Grabowskiego”. Lektura w znakomity sposób przybliżyła nam nietuzinkowy styl życia znanego Kęczanina. Poznajemy Ambrożego jako człowieka bardzo zdyscyplinowanego, który spał maksymalnie 6 godzin, codziennie spacerował, pracował w swojej księgarni, przy blasku świecy przeglądał krakowskie archiwa i przez wiele lat nosił granatowy surdut. Wszystko zapisywał gęsim piórem. Tworzył wielkie teki pełne wyćinków, wklejek. Zbierał ulotki, bilety,

kwity... to dzięki niemu możemy zwiedzać Smoczą Jamę. Wiemy też, kto był twórcą ołtarza w Kościele Mariackim.

Ambroży Grabowski jest postacią znaną i cenioną w kręgach krakowskich. Podobnie jak w Kętach ma swoją ulicę, a w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego ma nawet swój pokój wypełniony pamiątkami. Zadał o to jego zięć – prof. Karol Estreicher.

Ambroży Grabowski nigdy o Kętach nie zapomniał, choć opuścił je w wieku lat czternastu. Swoje gniazdo rodzinne wspominał z rozrzewnieniem, podkreślając jego zalety krajobrazowe. Spisywał kęckie zabobony, gusta, piosenki... w swoich pamiętnikach podkreślał, że „Ja swego pochodzenia nie mam za ohydę. Nie ważne skąd pochodzę, ale dokąd idę”. Ciężka praca i zaangażowanie pozwoliły mu zdobyć zaufanie krakowskich profesorów, którzy traktowali go jak równego

sobie i często prosili o wyszukiwanie informacji. To również oni zainspirowali go do napisania i wydania pierwszego przewodnika turystycznego po Krakowie.

Miłym i wzruszającym elementem spotkania była wizyta potomków Ambrożego Grabowskiego, którzy nadal pielęgnują pamięć po słynnym antykwariuszu. Historia zatoczyła koło. Rynek 13 to miejsce symboliczne. Pod tym numerem w Krakowie mieściła się księgarnia Ambrożego Grabowskiego. Na kęckim rynku pod numerem 13 Ambroży nadal żyje w pamięci kolejnych pokoleń.

Wszystkim zebranych na spotkaniu serdecznie dziękujemy za wspólny czas. Zainteresowanych odsyłamy do lektury książki, w której odnaleźć można sporo kęckich akcentów.

Biblioteka w Kętach, fot. M.H.

O koneserze swoich czasów – wywiad z dr Marzeną Florkowską, współautorką książki „Odkrywanie Krakowa. Wszystkie pasje Ambrożego Grabowskiego”.

Kęczanin: On: zapamiętałe notujący wszystko archiwista, każdego dnia znajdujący coś, czym można by się zachwycić. Oni: łączący świat nauki, twardych danych i faktów z pasją do historii, życia i sztuki. Jak spotkały się te trzy światy?

Marzena Florkowska.: Tym kluczem była pasja. On miał zainteresowanie wszystkim dookoła, a nas interesował on i patrzyliśmy i patrzymy na niego z naszych różnych punktów widzenia. Każdy z nas dostrzega coś innego i to jest fantastyczne. W pewien sposób żyjemy jego życiem, zapoznajemy się z elementami codzienności. Próbuje wczuć się w jego sposób myślenia i postrzegania świata. Porównujemy z naszym. Konfrontujemy. Ta różnorodność jest twórcza.

K.: A co Panią najbardziej zaskoczyło lub zainteresowało w życiorysie Grabowskiego?

M.F.: Najbardziej zaskoczyła czy zachwyciła jego pasja i wszechstronne zainteresowania. Jego dzieciństwo nie zapowiadało tego. Urodził się w Kętach, skończył tylko dwie klasy szkoły powszechnej. W domu nie przelewał się, sam wspominał, że panowała bieda i chodził w podartych ubraniach. Dom rodzinny spłonął w wielkim pożarze Kęt, a ojciec umarł stosunkowo młodo. Mając 14 lat wyjechał z Kęt do Krakowa za chlebem. Zaskoczyło mnie, skąd w takim chłopaku zrodziła się taka pasja,

niesamowita ciekawość świata, zainteresowanie historią, otwartość na nowinki. Chęć poznawania wszystkiego, co możliwe. Nie interesował się tylko jedną dziedziną. Pasjonował się i koleją, i monetami, i strojami, i motylami, i ptakami, i zabytkami Krakowa, i starymi księgami, i finansami. Dla mnie jest to najbardziej pasjonująca cecha Ambrożego Grabowskiego. Wszystko, co w życiu zrobił i osiągnął, jest konsekwencją tego.

K.: Zaciekawiła Panią postać Ambrożego nie przez dostępność materiałów ani fakt, że jest ważny dla Krakowa, ale dlatego, że był interesujący jako człowiek.

M.F.: Oczywiście punktem wyjścia było to, że to jest postać ważna. Napisał pierwszy przewodnik po Krakowie. Odkrył, że Wit Stwosz był twórcą Ołtarza Mariackiego. To on udostępnił turystom Smoczą Jamę oraz zostawił po sobie ponad sto rękopiśmiennych tek, z których niektóre mają tysiąc czy dwa tysiące stron i są doskonałym źródłem dla badaczy wielu specjalności. To są zasługi niepodważalne nie tylko dla Krakowa, ale i dla historyków Polski. Chcieliśmy jednak pójść krok dalej i odpowiedzieć na pytania: kim był ten człowiek? Jaki był prywatnie? Skąd się wziął w Krakowie? Jak to jego zainteresowanie się zrodziło? Zaczęliśmy sięgać do jego korzeni, czyli do Kęt. Tu, gdzie jesteśmy. Tu się wszystko zaczęło. Stąd on poszedł w świat i nigdy się tych Kęt nie wypierał. Początkowo bardzo tęsknił i szukał nawet sposobu, aby do Kęt wrócić. Co roku pisał w swoich tekstach, że to jest kolejna rocznica, kiedy przybył do Krakowa. Bardzo to podkreślał, ale zawsze też podkreślał, że on jest z Kęt. To dla mnie było budujące: potrafił docenić swoje pochodzenie. Chociaż nie przyjeżdżał tu często – wrócił tutaj dopiero po pół wieku, po 50 latach – to mimo wszystko miał szacunek do miejsca swojego pochodzenia. Spisał zresztą wspomnienia z pierwszych 14 lat spędzonych w Kętach. Tutejsze zwyczaje, przyśpiewki, zabobony. Zachwycał się też położeniem Kęt, wspominał swoje wyprawy nad Sołę, w której łowił raki dla swojej babki. Zresztą trzeba pamiętać, że rodzina Ambrożego Grabowskiego odcisnęła spore piętno na historii Kęt: ojciec był nie tylko organistą

w kościele parafialnym, ale także burmistrzem. Rodzina ze strony matki to byli także znani Kęczanie. Babka prowadziła zajazd.

K.: To jest właśnie fascynujące w postaci Grabowskiego – czy w ogóle w postaciach historycznych. Wokół ich życiorysów narasta wiele plotek i opowieści. W jaki sposób była Pani w stanie rozróżnić, co było tylko wymyśloną opowieścią, a co było prawdą?

M.F.: Bardzo skrupulatnie badaliśmy źródła historyczne, czyli to wszystko, co jest dostępne w archiwach a także w dotychczasowych opracowaniach. Porównywaliśmy te źródła z innymi, konfrontowaliśmy je. Jako że Grabowski tworzył wokół siebie pewną legendę, zależało nam też, żeby pokazać go od strony prywatnej. Od tego, co on o sobie myślał i jak siebie postrzegał. Czasem się krygował: z jednej strony miał poczucie własnej wartości, nie miał kompleksów, a z drugiej przekornie pytał, czy kogoś kiedykolwiek zainteresują jego teki, które są fantastycznym źródłem wiedzy. Patrzyliśmy na niego nie tylko, jak na postać historyczną. Chcieliśmy poznać prawdę o nim jako człowieku. To, że nawet w mroźne zimy nie palił w piecu, bo lubił zimno; spał sześć godzin na dobę i wstawał o świcie. Uważnie obserwował siebie. Zapisywał dokładnie wszystkie swoje choroby, choć nie był bardzo chorowity. W 80. roku życia na kolację jadał talerz kapusty z kiebasą. Miał słoik, w którym gromadził swoje zęby. Skoro kolekcjonował wszystko, więc dlaczego nie własne zęby? Pisał, kiedy mu się pojawiły zmarszczki, kiedy mu włosy zaczęły siwieć. Z trudem godził się z utratą wzroku. To też jest prawda o nim. Szczegółowo opisywał życie rodzinne: wyprawy z żoną na spacer, do teatru, na wystawy, po sprawunki. Jak dbał o wykształcenie dzieci, także córek i następnie wnuczek. Ile przeznaczał na to funduszy. W XIX wieku nie było to oczywistością, żeby dziewczyny chodziły do szkół i miały wykształcenie. Albo żeby podróżowały i miały okazję poznać szeroki świat. Jego zapiski to także obraz życia codziennego w XIX-wiecznym Krakowie. Zatem odpowiadając na Pani pytanie o źródła, staraliśmy się dochować maksymalnej staranności, aby być wiernym źródłem, ale w opowieściach z życia rodzinnego oddaliśmy głos Ambrożemu. To są rzeczy bardzo prywatne, rodzinne, ale to tworzy prawdziwy obraz: i osoby, i miasta, w którym żyje, i miasteczka, z którego wyszedł.

K.: Można powiedzieć, że faktycznie Ambroży Grabowski sam z siebie dostarczył kompletny materiał historyczny właśnie z swojej epoki. A jak Pani zdaniem wyglądałaby archiwizacja Ambrożego Grabowskiego dzisiaj, współcześnie? Czy prowadziłby vloga, czy może własne audycje radiowe, tak jak Pani, czy zostałby jednak w Kętach i biegał po nich z kamerą? Czy w ogóle by dziś trafił do Krakowa?

M.F.: Z pewnością byłby we wszystkich mediach społecz-

nościowych. Miał taką energię i pasję. Potrzebę dokumentowania i jednocześnie dzielenia się tym, co zobaczył. Jednocześnie był otwarty na nowinki także techniczne, czego dowodem jest choćby to, że w swoich zapiskach zastanawiał się nad wykorzystaniem energii słonecznej do ogrzewania domów. Mamy XIX wiek, palimy w piecach węglem, a on myśli o fotowoltaice. Zapewne i media społecznościowe zainteresowałyby go. Zresztą te jego teki to są takie media społecznościowe XIX-wieczne na swój sposób. Opisuje wszystko, co możliwe, dzieli się tym, pokazuje to przez obrazki, które wkleja. Nie miał aparatu fotograficznego, ale zbierał różnego rodzaju ryciny. Czy byłby w radiu? Myślę, że byłby radiowcem. Był gawędziarzem wyczulonym na pozornie nieważne sprawy, a to jest istota dziennikarstwa. Byłby także bardzo poczytnym pisarzem. Posługiwał się pięknym językiem, pisał w sposób naprawdę poetycki, czego przykładem są fragmenty jego zapisków zamieszczone w książce. Czy zostałby w Kętach? Tego nie wiem, ale wiem jedno – gdziekolwiek by został, czy to tu, czy pojechał do Krakowa, czy do Wiednia, on by się tam potrafił odnaleźć i znalazłby coś, co by go inspirowało.

K.: Jest to talent swojego rodzaju, znaleźć coś, co nas inspirowuje i do tego dążyć. Niezależnie od tego, gdzie się mieszka.

M.F.: O to w życiu chodzi. Można mieszkać w wielkim mieście, w centrum wydarzeń społeczno-kulturalnych – i się nudzić. A można mieszkać w małej miejscowości i potrafić o tym pisać, rozmawiać, odkrywać w niej coś niesamowitego. Zresztą o tym mówi sam fakt, że on na starość opisywał wszystkie obyczaje kęckie. Zabawy dzieciństwa: np. jak chłopcy na drodze rozpoznawali, jaki kolor ma sukienka Matki Bożej danego dnia z wykorzystaniem kropli smoły i kałuży. Miał taką umiejętność dostrzegania wartości każdego miejsca, w którym był.

K.: Można powiedzieć, że był takim koneserem swojej rzeczywistości, swojego świata.

M.F.: Myślę, że to jest rzecz, której można mu pozazdrościć.

K.: Czyli mieć podejście, że gdziekolwiek się żyje, być koneserem swojego otoczenia.

M.F.: To jest w sumie najważniejsze.

K.: Ale też trzeba umieć to dostrzegać w miejscach czy w innych ludziach. Pani zajmuje się portretami historycznymi. Pisała Pani razem z mężem książkę o Ludwiku Zarewiczu albo o ojcu Piotrze Rostworowskim czy o profesorach krakowskich. Ambroży Grabowski potrafił widzieć piękno danego miejsca i jego historię. Pani potrafi widzieć historię człowieka i ją tak opisać, że inni nie widzą tylko postaci historycznej, ale po prostu zwykłą osobę. Jednocześnie Pani widzi tu kogoś więcej. Kogoś, kto jest kimś zwykłym, ale jest też kimś wyjątkowym.

M.F.: Zwyczajny, ale wyjątkowy. Zajmuję się tymi, których lubię. Którzy mają w sobie coś inspirującego. Niekoniecznie muszą to być postaci powszechnie znane. Jedne z najbardziej przejmujących wywiadów radiowych, jakie udało mi się przeprowadzić, to były zupełnie nieoczekiwane rozmowy ze starszym panem, który obok Radia Kraków karmił gołębie i robił to regularnie trzy razy dziennie, niezależnie od pogody, a na ziarno wydawał sporą część swojej emerytury. Czy z rybakiem podczas wakacji nad Bałtykiem. W pisaniu czy czytaniu biografii ciekawe jest to, co człowiek może wynieść z tego dla siebie. U Grabowskiego – jego wszechstronność. Jego otwartość na świat – żeby się nie nudzić, tylko znaleźć pasję, umieć wypełnić czas wolny, być ciekawym na otaczającą rzeczywistość. Ale zaimponował mi też dbaniem o własne zdrowie: regularne spacery, 6,7-godzinne, nawet gdy już miał 80 lat. Miał wewnętrzną dyscyplinę. Świetnie zarządzał czasem i finansami. To jest też niezwykle. Z jednej strony był oderwanym od rzeczywistości idealistą, a z drugiej – twardo stąpał po ziemi. Zdawał sobie sprawę, że żonę i dzieci trzeba utrzymać i nie można sobie pozwolić na bycie lekkoduchem. Zresztą dwukrotnie owdowiał, wychowywał sześcioro dzieci, nie liczących tych, które zmarły, zatem życie go nie oszczędzało. Z drugiej strony nie był łatwy w pożyciu – jak każdy pasjonat. Do domu znosił wszystko, co możliwe. Wszystko, co wydawało mu się interesujące. Nie dziwi fakt, że nie lubił przeprowadzek. W specjalnym słoiku gromadził nawet swoje zęby. Żony musiały na to patrzeć i to wytrzymać.

K.: Chyba najgorszy był jednak ten słoik z zębami.

M.F.: Obecnie mówi się o komórkach macierzystych, które można pobrać właśnie m.in. z zębów. To także można odczytać jako jego umiejętność wybiegania myślą tam, gdzie inni jeszcze nie sięgali.

K.: Można by powiedzieć tak żartobliwie, że był pionierem w jakiś sposób.

M.F.: Jak najbardziej.

K.: Państwo napisali książkę razem. Pan Marek jest profesorem, pracownikiem naukowym AGH, gdzie zajmuje się naukami ścisłymi. Pani jest doktorem nauk humanistycznych, zajmuje się literaturą, historią, prowadzi audycje radiowe. Ambroży Grabowski łączył dwa światy: chłopaka ze wsi i dorosłego z wielkiego miasta. Państwo to również swojego rodzaju dwa różne światy. Jak Państwo połączyli te dwie różne perspektywy, tę pasję do nauki i historii oraz literatury?

M.F.: Mąż, oprócz zainteresowań i pracy w dziedzinie nauk ścisłych, ma niesamowitą pasję do historii i do historii Krakowa w szczególności. Żywi ją od dzieciństwa. Muszę uczciwie powiedzieć, że wieloma rzeczami mnie zaraża. To on pierwszy był zafascynowany Ambrozym Grabowskim.

To mąż uważał, że to jest taka postać, która powinna się doczekać książki. Natomiast fakt, że mamy tak różne wykształcenie, powoduje, że mamy odmienne punkty widzenia i efekt rodzi się w dyskusji. Mąż z jego warsztatem naukowym sprawia, że trzeba wszystko dokładnie sprawdzać, zgłębiać porównać. Potem można to ubrać w bardziej poetycką formę – ale to musi być wszystko bardzo rzetelne. Zwracamy uwagę na różne, ale uzupełniające się aspekty. Jest jeszcze element, który bardzo cenię: to, że możemy razem pracować: w soboty, niedziele, weekendy, po południu, po pracy. Bo pisanie to jest nasza pasja, a nie praca. Więc, oprócz wszystkich zalet, jakie ma Ambroży Grabowski, to ma też taką – że on nas łączy. Jest wspólnym tematem do rozmowy i do dyskusji. I do podróży – np. jego śladami do Kęt. A to, że mamy różne punkty widzenia, powoduje, że to, co robimy, jest twórcze. W ten sposób możemy wzajemnie się inspirować.

K.: Jak wyglądała Państwa praca nad książką, podział obowiązków pracy nad nią? Kto planuje rozdziały, kto rozmawia z księgarniami, kto pisze pewne fragmenty?

M.F.: To jest bardzo różne. Często jest tak, że się wymieniamy albo dzielimy się. Nie mamy jakiegoś ustalonego schematu pracy.

K.: Trochę przypomina to dadaizm: pozornie chaotyczne, ale w gruncie rzeczy twórcze i bardzo systematyczne.

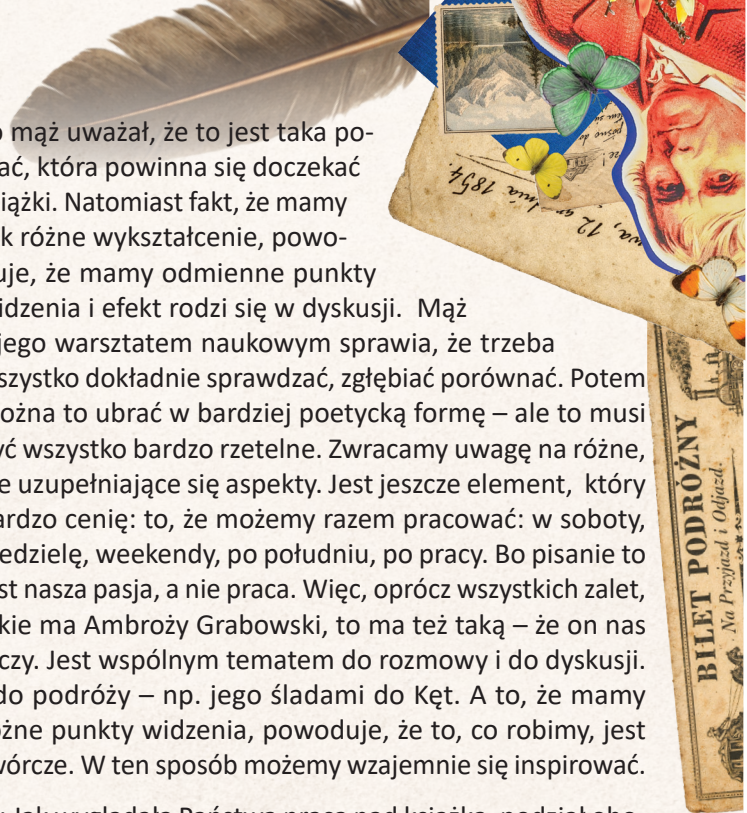
M.F.: Tu warto wspomnieć, że u Państwa w Gminnej Bibliotece Publicznej zresztą imienia Ambrożego Grabowskiego był konkurs na dadaistyczne portrety Ambrożego. Efekt był świetny. Te portrety całkowicie oddają jego ducha. Wystarczy zajrzeć do jego tek, by to zrozumieć. Gratuluję tego pomysłu. Prace uczniów zostały także zamieszczone w książce, by pokazać, jak Grabowski odbierany jest przez kolejne pokolenie Kęczan.

K.: Zapewne byłby faktycznie miłośnikiem dadaizmu czy Pabla Picassa. Ostatnie pytanie: Państwo piszą książki o tematyce krakowskiej, o osobach powiązanych z Krakowem. Czy planują Państwo napisać kiedyś książkę o życiorysach innych osób? Choćby na przykład – to luźna myśl – kęccy znajomi Ambrożego Grabowskiego, inni Kęczanie?

M.F.: Wszystko w Państwa rękach. Jeśli Kęczanie zarażą nas: „tu jest cymes, to jest coś, co warto podrażnić” i my tego bakcyła złapiemy, to nie wykluczamy takiej możliwości.

K.: O! Będziemy mieć to na uwadze. Bardzo Pani dziękuję za rozmowę i życzę złapania bakcyła wobec wielu ciekawych postaci historycznych w przyszłości.

Rozmawiała: Martyna Hendzel

Razem z mamą, razem z tatą w bibliotece!

Gminna Biblioteka Publiczna im. Ambrozego Grabowskiego już wkrótce rozpocznie realizację projektu „Razem z mamą, razem z tatą w bibliotece!”, który otrzymał dofinansowanie w ramach ministerialnego programu „Partnerstwo dla książki 2026” z Funduszu Promocji Kultury.

Kiedy jesteś rodzicem, chcesz przychylić nieba swemu dziecku. Żywisz, ubierasz, dbasz o wszechstronny rozwój, ale często zapominasz o tym, co bezcenne – o wspólnym czasie. Twoje dziecko nie potrzebuje najnowszych rzeczy, potrzebuje Ciebie i twojej uwagi, rozmowy o tym, co ważne, wspólnych działań. Realizując projekt „Razem z mamą, razem z tatą w bibliotece” dajemy rodzinom okazję, by spędzić czas na wspólnym czytaniu wartościowej literatury i działaniach twórczych inspirowanych książką. To okazja by przeżywać, odkrywać i działać razem, w miłym i bezpiecznym otoczeniu literackich bohaterów. To również zadanie, które otwiera biblioteczną kadrę na nowe formy pracy ze słowem pisanim, akcentując terapeutyczną moc książki. Zadanie to porusza, animuje, rozwija i buduje dobre nawyki korzystania z biblioteki i sięgania po literaturę w chwilach kryzysu.

Głównym celem zadania „Razem z mamą, razem z tatą w bibliotece” jest szeroko pojęta animacja czytelnictwa i upowszechnianie wiedzy o literaturze poprzez organizację spotkań dedykowanych rodzinom z dziećmi. W ten sposób chcemy pokazać rodzicom jak niewiele trzeba, aby wesprzeć rozwój psychiczny, intelektualny i społecznych swoich pociech. Wspólne czytanie może też być świetną strategią wychowawczą, która przynosić będzie radość, bliskość i pozostawiać miłe wspomnienia. W ramach zadania planowane są także szkolenia dla kadr kultury, czyli pracowników kęckiej księżnicy oraz zaproszonych do współpracy bibliotekarzy szkolnych z terenu gminy Kęty oraz bibliotekarzy z bibliotek ościennych.

Zorganizujemy trzy spotkania autorskie z pisarzami niezwykle chętnie czytanyymi przez naszych najmłodszych Czytelników. Zaprosimy między innymi Panią Agatę Romaniuk. Seria o „Kociej szajce” jej autorstwa to lektura inspirująca do wielu aktywności czytelnicznych i twórczych. Ceniemy autorkę również za promowanie miejsc bliskich mieszkańcom Kęt – Bielska Białej czy Cieszyna. Naszym gościem będzie również „Ciocia Jadzia”, czyli Eliza Piotrowska. Wspólnie z autorką,

dzieci odkryją uroki mądrej, wartościowej literatury, która bawi i wzrusza. Spotkanie z autorką będzie okazją do wyprawienia hucznych imienin cioci z pysznym tortem i ciasteczkami, które dzieci samodzielnie udekorują. Zaprosimy także Panią Zofię Stanecką. Kultowa już seria książek o Basi stanie się punktem wyjścia literackiej zabawy i warsztatów.

W ramach zadania odbędzie się wiele warsztatów literackich adresowanych do dzieci i ich rodziców, gdzie kanwą spotkania będą wartościowe lektury, skłaniające do rozmowy i twórczego działania. Tematyka warsztatów będzie różnorodna, dostosowana do pór roku i wydarzeń okolicznościowych. Skorzystamy m.in. z książki Doroty Gellner „Cukiernia pana Pączka” i zaprosimy do rodzinnych warsztatów cukierniczych, z opowieści „W lesie”, która posłuży nam jako inspiracja do tworzenia lasu w słoiku, z historii „Lato Stiny”, która zachęca do przechowywania pamiątek i wspomnień w formie spersonalizowanych pudełek. To tylko część naszych pomysłów... wszystkich zainteresowanych zachęcamy do śledzenia naszych kanałów i kontaktu z pracownikami biblioteki.

Biblioteka w Kętach

RAZEM Z MAMĄ, RAZEM Z TATĄ W BIBLIOTECE

Warsztaty czytelniczne dla dzieci i rodziców

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury -
państwowego funduszu celowego.

kwiecień

Piepzyć Mickiewicza 3

Komedia / Polska / Czas trwania: 1h 32min

07.04 godz. 19:15
08.04 godz. 19:15
09.04 godz. 19:15
10.04 godz. 19:15

Za duży na bajki 3

Familijni / Polska / Czas trwania: 1h 30min

10.04 godz. 17:00
11.04 godz. 17:00
12.04 godz. 17:00
14.04 godz. 17:00
15.04 godz. 17:00
16.04 godz. 17:00

Panna Młoda!

Horror / USA / Czas trwania: 2h 06min

11.04 godz. 19:15
12.04 godz. 19:15
14.04 godz. 19:15
15.04 godz. 19:15
16.04 godz. 19:15

Pan Ryba

Animacja / Australia / Czas trwania: 1h 32min

17.04 godz. 17:00
18.04 godz. 15:00
21.04 godz. 17:00
22.04 godz. 17:00
23.04 godz. 17:00

Fleak. Futrzak i ja

Animacja / Finlandia, Francja, Polska, Malezja / Czas trwania: 1h 25min

24.04 godz. 17:00
25.04 godz. 17:00
26.04 godz. 11:00 / 17:00
28.04 godz. 17:00
29.04 godz. 17:00
30.04 godz. 17:00

Nie ma duchów w mieszkaniu na dobrej

Dramat / Polska / Czas trwania: 1h 30min

15.04 godz. 11:00
17.04 godz. 19:15
18.04 godz. 19:15
20.04 godz. 19:15
21.04 godz. 19:15
22.04 godz. 19:15
23.04 godz. 19:15

Król Dopalaczy

Akcja / Polska / Czas trwania: 1h 52min

24.04 godz. 19:15
25.04 godz. 19:15
26.04 godz. 19:15

Maryja. Matka Papieża

Religijny / Polska / Czas trwania: 1h 20min

27.04 godz. 19:15
28.04 godz. 19:15
29.04 godz. 11:00 Kino Seniora
19:15
30.04 godz. 19:15

WAJDA: re-wizje.

Przegląd filmów Andrzeja Wajdy w 100. rocznicę urodzin.

Wesele (1972)
18.04 godz. 17:00

CENY BILETÓW:

bilet normalny - 20 zł kino przyjazne sensorycznie - 12 zł
bilet ulgowy - 18 zł bilet grupowy (min. 20 osób) - 16 zł
kino seniora - 17 zł tanie czwartki - 16 zł

REZERWACJA SEANSÓW KINOWYCH:
Anna Bil - Golasowska
tel.: 33 / 844 86 89

DOM KULTURY ZASTRZEGA SOBIE PRAWO
DO ZMIAN W HARMONOGRAMIE KINA
WIĘCEJ INFORMACJI NA:
www.domkultury.kety.pl/0-Kinie

Dom Kultury w Kętach
www.domkulturyketyach.pl
www.domkultury.kety.pl

Tanie
czwartki
bilet: 16 zł

BOULE

10. Otwarty Turniej Gry w Boule

POD PATRONATEM
BURMISTRZA GMINY KĘTY

11 KWIETNIA 2026 (SOBOTA)**GODZ. 10:00** (rejestracja od 08:30 do 09:30)

Miejsce: Hala sportowa Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 3 w Kętach -Podlesiu, ul. Szkolna 3

Zapewniamy naukę zasad gry podczas trwania rejestracji w dniu turnieju (od 8:30-9:50).
Zgłoszenia przyjmujemy do dnia 08.04.2026r. od 2-osobowych drużyn.

Zgłoszenia należy dokonać telefonicznie pod nr 33 844 86 76 lub mailowo na adres: renata.koziel@domkultury.kety.pl

Oplata za udział w Turnieju wynosi 15 zł od osoby.

Płatne podczas rejestracji w dniu Turnieju.

Aby wziąć udział w Turnieju zawodnik musi mieć ukończone 6 lat.

Dominika GWIT, Joanna KUPIŃSKA/ Katarzyna CHORZEPA, Agnieszka MROZIŃSKA/ Katarzyna CHORZEPA
Mariusz ZANIEWSKI/ Michał MIKOŁAJCZAK, Sebastian PERDEK/ Artur PONTEK

MARC CAMOLETTI

POMOC DOMOWA

07.05.26 W DK Kęty

Humorysta: Bartosz WIERZBIETA
Reżyseria: Marcin ZBYSZYŃSKI
Scenografia: Witold STEFANIAK

COPA

Marzec pod znakiem pasji i integracji. Retrospekcja z kęckiego UTW

Marzec w Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Kętach był czasem niezwykle intensywnym. Od artystycznych wzruszeń, przez egzotyczne podróże, aż po międzypokoleniowe zmagania sportowe – seniorzy udowodnili, że wiosenna energia nie zna barier wieku.

Przewodnim mottem marcowych spotkań stały się słowa Ewy Wojdyłło: „Przebaczyć to nie znaczy zapomnieć. Krzywdy trzeba pamiętać, ale ich nie rozpamiętywać. One mogą stać się lekcją, a wtedy przestaną nami rządzić”. Ta refleksyjna myśl towarzyszyła uczestnikom podczas licznych wydarzeń, które wypełniły kalendarz po brzegi.

Sztuka i kobieca wrażliwość

Marzec rozpoczął się od święta lokalnej twórczości. 2 marca odbył się finał wystawy sekcji plastycznej. Pod okiem instruktorki Kamili Byrdziak-Duraj uczestniczki zaprezentowały owoce swojej całorocznej pracy, udowadniając, że pasja do malarstwa może rozkwitnąć w każdym momencie życia. Tego samego dnia, z myślą o zdrowiu i dobrym samopoczuciu, panie wzięły udział w warsztatach jogi twarzy.

Kolejnym mocnym akcentem był muzyczny monodram Aleksandry Walusiak-Lach pt. „Prosta historia”.

Wydarzenie zorganizowane 9 marca z okazji Dnia Kobiet przyciągnęło nie tylko panie, ale i liczne grono panów, tworząc ciepłą, pełną wzruszeń atmosferę.

Aktywność bez granic: Od Czańca po Bukowinę

Seniorzy z Kęt nie ograniczyli się jednak tylko do murów uczelni. 13 marca grupa melomanów wybrała się do Teatru Rozrywki w Chorzowie na legendarny musical „Koty”, a tydzień później, 20 marca, miłośnicy relaksu regenerowali siły w wodach termalnych w Bukowinie Tatrzańkiej.

Wyjątkowym punktem programu był II Międzypokoleniowy Spacer koroną zbiornika Czaniec w Porąbce, który odbył się 20 marca. Grupa Seniorów z sekcji spacerowej ramię w ramię z młodszym pokoleniem pokonywała kolejne kilometry, ciesząc się budzącą się do życia przyrodą i wspólną rozmową. To wydarzenie pokazało, jak ważna dla kęckiej społeczności jest wymiana doświadczeń między rocznikami.

Świat bliski i daleki

W marcu nie zabrakło też solidnej dawki wiedzy. Podróżnik Jędrzej Majka zabrał słuchaczy w kulinarną wyprawę „Japonia do zjedzenia”, przybliżając tajniki kuchni Wschodu

i opowiadając o kulisach programu „Na tropie przypraw”. Z kolei 23 marca gościliśmy prof. UŚ dr hab. Dagmarę Głuszek-Szafranec, która w niezwykle przystępny sposób wyjaśniła, jak nie dać się zmanipulować fałszywym informacjom w sieci.

Sportowy finisz: Ping Pong łączy pokolenia

Ostatnia dekada miesiąca upłynęła pod znakiem raketek i białych piłeczek. W ramach projektu „Ping Pong Wielopokoleniowy” odbyły się warsztaty oraz seans filmu „Wielki Marti”, opowiadający o niezwykłej pasji Marty’ego Reismanna. Całość zwieńczył Wiosenny Turniej Ping Ponga (28 marca), który dostarczył uczestnikom mnóstwo sportowych emocji i zdrowej rywalizacji.

Marzec w kęckim UTW pokazał, że jesień życia może być barwna, aktywna i pełna inspirujących spotkań.

Dom Kultury w Kętach

XIII Beskidzki Festiwal Tańca

Weekend 21 i 22 marca był prawdziwym epicentrum erupcji energii w naszej gminie. XIII Beskidzki Festiwal Tańca w hali OSiR w Kętach przyciągnął rzesze artystów, ich rodzin i widzów pragnących poczuć emocje na żywo. Dzięki tak wysokiej frekwencji wydarzenie przestało być jedynie lokalnym przeglądem umiejętności, stając się prawdziwym świętem utalentowanych tancerzy z całego regionu.

W sobotę parkiet należał do świata hip-hopu. Hala, na co dzień będąca świadkiem zmagania siatkarzy, zamieniła się w arenę, gdzie jedyną walutą była autentyczność i tzw. flow. Soliści demonstrowali w kilkudziesięciu sekundach emocjonujących występów skompresowane lata treningów, a formacje były precyzyjnie zgrane niczym szwajcarski zegarek napędzany pasją i potem przelany na treningach.

Niedzielny Beskidzki Jazz wprowadził subtelniejsze rytmy, ukazujące

elegancję, której nie powstydziliby się najlepsze teatry muzyczne. Modern i jazz w ekspresyjnym wydaniu młodych tancerek i tancerzy nie były tylko tańcem samym w sobie, to były opowieści o emocjach, które trudno wyrazić po prostu słowami, a które na parkiecie stawały się czytelne niż najpiękniejsza poezja.

Nowością tegorocznej edycji było wprowadzenie kategorii PAI (Performing Arts Improvisation). To formuła otwierająca drzwi dla tych, których błyskawiczna reakcja na muzykę jest ważniejsza niż wyćwiczony układ taneczny. Prawdziwa wolność artystyczna bez dwóch zdań przypadła do gustu widzów oraz tancerzy. Kolejnym punktem wyróżniającą XIII edycję był występ formacji Kinetique z pokazem tańca High Heels, który udowodnił, że taniec w Kętach jest odważny i nowoczesny, łącząc techniczną perfekcję z kobiecą siłą.

Festiwal pod patronatem Burmistrza Gminy Kęty pokazał coś bardzo istot-

nego niż lista laureatów. W czasach, gdy nasza interakcja społeczna przenosi się do sfery cyfrowej, kilkuset tancerzy i pełne trybuny przypominały, że nic nie zastąpi fizycznej obecności, potu na czole i wspólnego oddechu przed finałowym akordem. BFT 2026 to już nie tylko wydarzenie w kalendarzu. To dowód na to, że serce Beskidów bije w rytmie, którego nie da się zagłuszyć.

Realizacja XIII Beskidzkiego Festiwalu Tańca była możliwa dzięki wsparciu partnerów grających w jednym zespole z kulturą. Szczególne podziękowania za współtworzenie historii tańca w sercu Beskidów kierujemy do OSiR Kęty oraz firm Beskid Media, Hydro, Aksam i Igmar.

Kęty pokazały, że taniec nie jest dodatkiem do życia. Jest jego esencją. Zapraszamy także do zapoznania się z galerią zdjęć pod załączonym kodem QR.

Dom Kultury w Kętach,
fot. DK (QR), M.H.

ORGANIZATOR

PARTNER

WSPARCIE SPONSORSKIE

PATRONAT MEDIALNY

Kęty na mapach i planach od XVI do XX wieku

Mapa jest niezwykłym połączeniem książki i malarstwa – można ją czytać jak najciekawszą powieść i oglądać jak piękny obraz. I zawsze jest próbą nie tylko opisanego świata, ale przede wszystkim zapanowania nad jego przestrzenią. Ludzie zawsze chcieli zrozumieć otaczającą ich rzeczywistość, określić czas i przestrzeń. Dlatego historia kartografii jest równie fascynująca, jak odkrycia geograficzne, bo najpierw trzeba było sobie coś wyobrazić, a potem sprawdzić to w praktyce i opisać, wypracowując metody tego opisu, geometryczne i matematyczne, jak uczynił to słynny Mercator.

Nasza najnowsza wystawa poświęcona jest tylko małemu fragmentowi wielkiej mapy świata – Kętom i ich bezpośredniej okolicy. Nie mamy żadnych widoków, rysunków czy jakichkolwiek obrazów dawnych Kęt, które liczą sobie już blisko 750 lat! Mamy jedynie mapy i plany. Tylko dzięki nim możemy sobie wyobrazić, jak w przeszłości wyglądało nasze miasto, jakie było duże, jak urządzona była jego przestrzeń, w jakich domach żyli i pracowali nasi przodkowie. Jeśli umie się czytać stare mapy, można znaleźć odpowiedź na wiele z tych pytań.

Pierwsze mapy dotyczące Kęt pochodzą z XVI wieku, a najstarszą, na której pojawia się nazwa naszego miasta, jest mapa Stanisława Porębskiego – podstarościego oświęcimskiego, pochodzącego z Poręby. To on wydał w 1563 roku mapę Ducatus Oswiecimensis et Zatoriensis deskriptio, którą zadedykował Zygmuntowi Myszkowskiemu, staroście oświęcimskiemu i zatorskiemu. Potem mapa ta była wielokrotnie powielana, a nawet kolorowana, jak w przypadku „Mapy Pomorza, Inflant oraz Księstw Oświęcimskiego i Zatorskiego – z atlasu Abrahama Orteliusa Theatrum Orbis Terrarum z 1598 r. Jest to pokolorowany miedzioryt. Kopie obu tych map otwierają naszą wystawę.

Można na niej zobaczyć inne opracowania kartograficzne, jak niezwykle ciekawe Józefińskie mapy Galicji z lat 1779-1783, zwane też mapą Miega

– chodzi o Fridricha von Miega, austriackiego oficera Sztabu Generalnego Kwatermistrza. To na tych mapach widzimy pierwszy zarys przestrzennej struktury Kęt, nie tylko punkcik z nazwą. Potem w wieku już XIX sporządzono plany katastralne – te z 1845 r. są niezwykle dokładne i dają ogromną wiedzę o mieście, najbliższych wsiach i okolicy. Mamy też kopie map z przełomu wieków, również katastry, mapy sztabowe, plan miasta z czasów okupacji i powojenne plany Kęt. Każda z tych kartograficznych kart wnosi coś nowego do wiedzy o przestrzeni Kęt i każdą, tak jak wspominałem na początku, można czytać jak interesującą książkę i oglądać jak piękne malarstwo.

Polecamy naszą wystawę tym, którzy już są wielbicielami map i tym, którzy tę pasję dopiero w sobie odkrywają.

Marek Nycz

123. spotkanie przy armacie

10 marca 2026 r. w Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach odbyło się 123. Spotkanie przy armacie. Tematem wydarzenia była historia dworu w Kańczudze.

Uczestnicy odkryli dotąd nieznaną historię dworu. Przy pokazie starych zdjęć autorka publikacji Maria Merta wspominała swoje dzieciństwo i osoby związane z tym miejscem. Więcej informacji można przeczytać w wyda-

nej książce pt. „Dwór w Kańczudze”, która jest dostępna w naszym sklepiku muzealnym.

Dziękujemy za tak liczną obecność i zapraszamy na kolejne wydarzenia do naszego muzeum, o których informujemy na naszej stronie internetowej, profilu na Facebooku, plakatach i w „Kęczaninie”.

Muzeum w Kętach

Z kolarstwem na Ty - Kęty stały się rowerową stolicą Małopolski

28 lutego odbyły się kolarskie zawody zorganizowane przez KKS Sokół Kęty - 34. edycja Pucharu Burmistrza Gminy Kęty, V Memoriał im. Piotra Karkoszki oraz Mistrzostwa Województwa Małopolskiego w Przelajach.

Wydarzenie zgromadziło w Kętach ponad 250 kolarzy z różnych rejonów Polski, a nawet zawodników reprezentujących naszych południowych i wschodnich sąsiadów – Czechy i Ukrainę. To kolejny raz, kiedy pobity został rekord liczby uczestników. Było ich o 50 więcej niż przed rokiem.

Sportowe przedsięwzięcie swoją obecnością zaszczycił Burmistrz Gminy Kęty Marcin Śliwa, który wraz

z organizatorami otworzył wydarzenie przemówieniem. Pogoda tego dnia była idealna. Jak stwierdził Prezes Sokola Krzysztof Honkisz, z okazji jubileuszu pogodę zamówił nam patrzący z góry Piotr Karkoszka. Niewątpliwie nie był to więc pogodowy zbieg okoliczności!

Kolarze ruszyli chwilę po 10:00, a pierwszymi byli zawodnicy z kategorii młodzik. Minutę później dołączyły do nich młodziczki, a dwie minuty później kolarze reprezentujący grupę wiekową żak. Poszczególne kategorie ruszały co kilkadziesiąt minut aż wybiła 13:01. Wówczas juniorzy zamknęły starty i rozpoczęła się ostatnia runda zawodów.

W międzyczasie na płycie targowiska trwały już przygotowania do startu najmłodszych dzieci na rowerkach biegowych oraz ambitnych, młodych kolarzy do 10 lat. O 12:00 ruszyli.

Od 13:30 odbyło się rozdanie nagród i ogłoszenie wyników. Do burmistrza Marcina Śliwy dołączyli jego zastępcy Rafał Ficoń oraz Marcin Blok. Włodarze wspólnie nagrodzili dzielnych kolarzy, którzy pokazali charakter i ogromne umiejętności, jeżdżąc po wcale niełatwej trasie.

Wyniki zawodów znajdują się pod załączonymi kodami QR.

Marcel Ligęza, fot. M.L., Sokół Kęty

Piotr Gruszka w „Głosie Kęt”!

Na początku marca swoją premierę miał podcast z jednym z najlepszych siatkarzy w historii naszej reprezentacji, który urodził się i wychował w Kętach. Piotr Gruszka swoje pierwsze kroki stawiał w nieistniejącej już sekcji siatkówki Hejnału Kęty. Na

jego koncie znajduje się rekord meczów w barwach reprezentacji Polski - 450. Jest Mistrzem Europy z 2009 r. oraz srebrnym medalistą Mistrzostw Świata 2006 r.

Rozmowa dostępna jest na platformie YouTube, a odnośnik do niej znajduje się w załączniku QR.

Marcel Ligęza

Uroczyste wręczenie umów dotacyjnych Powiatu Oświęcimskiego

17 lutego w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Oświęcimiu odbyła się wyjątkowa uroczystość wręczenia umów dotacyjnych, zorganizowana przez Powiat Oświęcimski.

Było to ważne spotkanie, które symbolicznie potwierdziło wsparcie dla inicjatyw mających realny wpływ na życie mieszkańców naszego regionu. Uroczystość poprowadziła naczelniczka Wydziału Promocji Powiatu, Kultury i Sportu Sylwia Żak-Biesik.

Umowy wręczyli: starosta Andrzej Skrzypiński, wicestarosta Teresa Janowska oraz członkowie zarządu powiatu – Jerzy Mieszczak, Małgorzata Kotapka i Wojciech Kajdas.

Włodarze podkreślili znaczenie współpracy samorządu z organizacjami społecznymi i rolę, jaką odgrywają one w budowaniu silnej, aktywnej wspólnoty. Przyznane dotacje umożliwią realizację wielu wartościowych projektów w obszarach:

- kultury, sztuki i ochrony dziedzictwa narodowego,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami.

To dzięki zaangażowaniu organizacji pozarządowych, pasji społeczników oraz partnerskiej współpracy możliwy jest rozwój inicjatyw, które integrują miesz-

kańców, wspierają młodzież, pielęgnują tradycję i pomagają osobom potrzebującym.

Dziękujemy wszystkim przedstawicielom organizacji za ich codzienną pracę, oddanie i serce wkładane w działania na rzecz naszej lokalnej społeczności. Życzymy powodzenia w realizacji projektów i wielu sukcesów!

Odbierz dokument bez kolejki – kiedy tylko chcesz!

Mieszkańcy mogą już korzystać z nowej, wygodnej możliwości odbioru dokumentów. Dowód rejestracyjny oraz prawo jazdy można odebrać za pośrednictwem urzędomatu, który znajduje się przed wejściem do budynku Starostwa Powiatowego w Oświęcimiu.

To proste rozwiązanie pozwala odebrać dokument szybko, bez kolejek, o dowolnej porze dnia i nocy.

Jak to działa?

1. Składając wniosek o wydanie dokumentu, zaznacz chęć odbioru w urzędomacie.

2. Gdy dokument będzie gotowy, otrzymasz powiadomienie z instrukcją odbioru.

3. Przyjdź do urzędomatu i odbierz dokument w dogodnym dla siebie czasie.

Dzięki temu nie musisz dostosowywać się do godzin pracy urzędu – to urząd dostosowuje się do Ciebie!

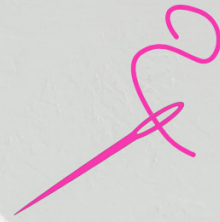
Sprawdź nową możliwość i odbieraj swoje dokumenty szybko, wygodnie i bez stresu.

Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu

Trzynastkowa Fabryka Ekogadżetów

**Zapraszamy dzieci,
młodzież i dorosłych
na warsztaty
rękodzielnicze.**

**Stwórz coś z niczego!
Nauczysz się
wykorzystywać
materiały z recyklingu
i tworzyć praktyczne
ekogadżety.**

Rekrutacja: 7–21 kwietnia 2026 r.

Udział bezpłatny.

Liczba miejsc ograniczona.

**Zeskanuj kod QR
i dowiedz się więcej!**

Start warsztatów: maj 2026 r.

**Miejsce Aktywności Mieszkańców
Rynek 13**

**Projekt pn. „Kęty – aktywnie i zielono”
współfinansowany z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027,
Priorytet 8 Fundusze europejskie dla sprawiedliwej transformacji Małopolski Zachodniej,
Działanie 8.4 Inicjatywy lokalne na rzecz transformacji, typ A. Lokalne inicjatywy społeczne.**

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

KĘCZANIN
PISMO ZIEMI KĘCZANIEJ

Wydawca: Gmina Kęty
Adres redakcji: Kęty, Rynek 13
Redakcja, skład i korekta: Wydział
Rozwoju

Współpraca: Wydział Urzędu Gminy Kęty, Dom Kultury w Kętach,
Muzeum w Kętach, Gminna Biblioteka Publiczna w Kętach,
Ośrodek Sportu i Rekreacji, Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu
Strona internetowa: www.kety.pl
Adres e-mail: redakcja@info.kety.pl
Tel. 519-190-011
Druk: Drukarnia Kolumb
Nakład: 4000 sztuk
Oddano do druku 26.03.2026 r.